

TALABALARDA MILLIY QADRIYAT VA VATANPARVARLIK RUHINI MUSTAHKAMLASHNING SAMARALI USULLARI

Toshkent kimyo texnologiya instituti Yangiyer filiali

Yoshlar bilan ishlash bo'yicha dekan o'rinbosari

Muzaffar Parmonov

+998949144043

Annotatsiya. Mazkur maqolada talabalarda milliy qadriyatlar va vatanparvarlik ruhini shakllantirish hamda mustahkamlashning samarali usullari yoritilgan. Bugungi globallashuv jarayonida yoshlarning milliy o'zlikni anglash, tarixiy meros va ma'naviy qadriyatlarga hurmat ruhida tarbiyalanishi dolzarb masala hisoblanadi. Maqolada ta'lim jarayoniga integratsiyalashgan tarbiyaviy ishlarning samaradorligini oshirish bo'yicha amaliy tavsiyalar ham berilgan.

Kalit so'zlar. Milliy qadriyat, vatanparvarlik, talaba yoshlar, ma'naviyat, tarbiya, oliy ta'lim, innovatsion yondashuv.

Bugungi globallashuv davrida yoshlar ongida milliy o'zlikni anglash, tarixiy xotiraga hurmat, Vatanga sadoqat va fidoyilik tuyg'ularini shakllantirish har qachongidan ham muhim ahamiyat kasb etmoqda. Oliy ta'lim muassasalari nafaqat bilim berish, balki yoshlarni ma'naviy barkamol, ijtimoiy faol, milliy qadriyatlarga sodiq shaxs sifatida voyaga yetkazish markaziga aylanmoqda. Shu nuqtai nazardan, dekan o'rinbosarlari faoliyatida talabalarda milliy qadriyat va vatanparvarlik ruhini mustahkamlashga qaratilgan tizimli ishlarni tashkil etish dolzarb vazifalardan biridir. Mazkur maqolada talabalarda milliy g'urur, tarixiy xotira va Vatanga muhabbat tuyg'ularini kuchaytirishning samarali yo'llari hamda dekan o'rinbosarining ushbu jarayondagi o'rni tahlil qilinadi.

Ma'naviy-ma'rifiy tarbiyani kuchaytirish. Talabalarning ongida milliy qadriyat va vatanparvarlik g'oyalarini singdirishda ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar asosiy o'rin tutadi. Universitetda o'tkaziladigan "Milliy qadriyatlar haftaligi", "Vatan – mening faxrim", "Ajdodlar merosi – ibrat maktabi" kabi madaniy-ma'rifiy tadbirlar yoshlarning tarixga,

millatga, tildan tortib urf-odatlargacha bo‘lgan qadriyatlarga hurmatini oshiradi. Bunda dekan o‘rinbosarlari tashabbuskorlik, ijodkorlik va tashkilotchilik qobiliyatini namoyon etib, talabalarning faol ishtirokini ta‘minlashi zarur. Shuningdek, ta‘lim muassasalarida taniqli ziyolilar, harbiylar, yozuvchilar, sportchilar bilan uchrashuvlar o‘tkazish, vatanparvarlik haqida qisqa metrajli filmlar tomoshasini tashkil etish, badiiy kechalar o‘tkazish samarali natija beradi.

Ta‘lim jarayoniga milliy g‘oyalarni integratsiya qilish.

Milliy qadriyatlarni faqat tadbirlar orqali emas, balki o‘quv jarayonining o‘zida singdirish muhim. Masalan, ijtimoiy-gumanitar fanlarda milliy g‘oya, tarix, adabiyot, falsafa va madaniyatga oid mavzularni chuqur yoritish; texnik yo‘nalishlarda esa vatanimiz olimlari, muhandislari,

innovatorlari misolida yoshlarni ilhomlantirish kerak.

Dekan o‘rinbosarlari professor-o‘qituvchilar bilan hamkorlikda ma‘naviy-ma‘rifiy komponentni o‘quv dasturlariga singdirish, talabalar uchun “Vatan darslari” yoki “Milliy g‘urur soati” kabi maxsus mashg‘ulotlarni yo‘lga qo‘yishlari mumkin.

Ijtimoiy faollik, ko‘ngillilik va amaliy loyihalar.

Talabalarning vatanparvarlik ruhini kuchaytirishning eng samarali yo‘llaridan biri — ularni jamiyat hayotiga faol jalb etishdir. “Yoshlar parlamenti”, “Vatanparvarlar klubi”, “Ko‘ngillilar harakati”, “Talaba yoshlar yetakchiligi maktabi” kabi platformalarda ishtirok etish orqali yoshlar nafaqat tashkilotchilik va yetakchilik qobiliyatini rivojlantiradi, balki o‘zining Vatan oldidagi mas‘uliyatini ham his qiladi. Bunday ijtimoiy loyihalarni muvofiqlashtirishda dekan o‘rinbosarlari rahbarlik va motivatsiya berish bilan bir qatorda, har bir talabaning shaxsiy qiziqishi va qobiliyatiga mos yo‘nalishlarda ishtirokini ta‘minlashi lozim.

Axborot makonida milliy g‘ururni himoya qilish.

Raqamli asrda yoshlarning axborot makonidagi faoliyati ham tarbiyaviy jarayonning bir qismi hisoblanadi. Shuning uchun ijtimoiy tarmoqlarda milliy qadriyatlarni targ‘ib etuvchi kontent yaratish, ijobiy g‘oyalarni ilgari suruvchi blogger-talabalarni qo‘llab-quvvatlash, “Onlayn vatanparvarlik aksiyalari”ni tashkil etish katta ahamiyatga ega.

Dekan o‘rinbosarlari yoshlarning axborot madaniyatini oshirish, ularni soxta ma’lumotlardan himoya qilish, milliy g‘oya asosida ijtimoiy tarmoqlarda faol fuqarolik pozitsiyasini egallashga yo‘naltirishlari lozim.

Xulosa. Talabalarda milliy qadriyat va vatanparvarlik ruhini mustahkamlash — bu uzluksiz, tizimli va shaxsga yo‘naltirilgan jarayon bo‘lib, u ta’limning barcha bosqichlarini qamrab olishi zarur. Oliy ta’lim tizimida bu jarayonni muvaffaqiyatli yo‘lga qo‘yishda dekan o‘rinbosarining o‘rni beqiyosdir.

U nafaqat tashkiliy ishlarni olib boruvchi rahbar, balki yoshlar qalbiga yo‘l topuvchi ma’naviy yetakchi bo‘lishi kerak. Talabalarning milliy g‘ururini oshirish, ularni tarixiy ildizlariga hurmat ruhida tarbiyalash, zamonaviy dunyoqarash va raqamli tafakkur bilan uyg‘unlashtirish — Yangi O‘zbekistonning yetuk fuqarosini shakllantirishga xizmat qiladi. Shu bois, har bir oliy ta’lim muassasasi o‘z faoliyatida milliy qadriyat va vatanparvarlikni tarbiyaviy ishlarning ustuvor yo‘nalishiga aylantirishi, yoshlar bilan ishlash tizimini zamonaviy yondashuvlar asosida tashkil etishi zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. **O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M. Mirziyoyevning** “Yoshlar – Yangi O‘zbekiston bunyodkorlari” mavzusidagi ma’ruzasi. — *Toshkent, 2023 yil, 30 iyun.*
2. **O‘zbekiston Respublikasining “Yoshlar siyosati to‘g‘risida”gi Qonuni.** — *Toshkent: Adolat nashriyoti, 2017.*
3. **Mirziyoyev Sh.M.** *Yangi O‘zbekiston strategiyasi.* — Toshkent: “O‘zbekiston” nashriyoti, 2021.
4. **To‘xtayev A.** *Talabalarda milliy o‘zlikni anglashni rivojlantirishning pedagogik asoslari.* — Namangan: NamDU nashriyoti, 2021.